

Jarosław T. JAKUBIK

Mikroekonomiczne podstawy kształtowania się makroekonomicznych agregatowych wskaźników cen i inflacji. Wybrane zagadnienia teoretyczne oraz badania empiryczne dla gospodarki narodowej

Szkic planowanego projektu badawczego

Seminarium INE PAN. 31 sierpnia 2017 r.

Streszczenie

W referacie prezentuję szkic planowanego projektu badawczego stanowiącego próbę zbadania mikroekonomicznych podstaw kształtowania się makroekonomicznych (agregatowych) wskaźników cen i inflacji. Dobrze udokumentowana w literaturze teoretycznej i empirycznej lepkość cen (też: sztywności nominalne) oddziałuje na kształtowanie się dynamiki wskaźników agregatowych (różne miary inflacji). Obserwowany w danych makro stopień uporczywości (persystencji, inercji) inflacji zależy od szeregu zjawisk na poziomie mikro, których zbadaniem chciałbym się zająć w omawianym projekcie. Te zjawiska – i jednocześnie pytania badawcze, które chcę postawić – to, m.in.:

- częstotliwość zmian cen (*jak często podmiot zmienia ceny*),
- skala /rozmiar zmiany ceny (*o ile % zmienia się cena gdy się zmienia*),
- ceny atrakcyjne (psychologiczne, okrągłe) jako przykład sztywności nominalnych (*czy cen atrakcyjne powszechnie występują, czy zmieniają się do następnej ceny atrakcyjnej*),
- dominujące modele dostosowań cen:
 - typu *time-dependent*: kontrakty Taylor'a (1980), mechanizm Calvo (1983),
 - typu *state-dependent*: zob. np. Klenow i Krystov (2008),
- asymetria rozkładu zmian cen (*czy występuje sztywność nominalna w dół, czy niektóre ceny nigdy nie spadają*),
- sektorowe zróżnicowanie cen (towary vs usługi, *tradables vs non-tradables*, ceny CPI vs ceny PPI),
- zmiany cen względnych (relatywnych) a inflacja.

Z punktu widzenia możliwości realizacji badań empirycznych, kluczową kwestią pozostaje dostęp do danych statystycznych na poziomie danych jednostkowych (tzw. mikro-dane). Korzystając z doświadczenia referenta w pozyskiwaniu zdezagregowanych i jednostkowych danych GUS wydaje się to jednak być możliwe do realizacji.

Dla gospodarki polskiej tematyka będąca przedmiotem referatu jest wstępnie rozpoznana (Konieczny, Skrzypacz (2005), Rozkrut, Jakubik, Konopczak (2009), Macias, Makarski (2013), Waniowski (2016)), jednak celowym wydaje się być bardziej dogłębne i kompleksowe ujęcie zagadnienia, co przyczyni się do poszerzenia dostępnej wiedzy na temat dynamiki procesów cenowych w gospodarce narodowej.